

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/85/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316222378
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2316222378.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Spálovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX. júna XXXX, trvalý pobyt C., XX, zastúpenej: JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., Stará Vajnorská cesta 37, Bratislava, IČO: 36 264 750, proti žalovaným: 1/ D. E., nar. X. januára XXXX, trvalý pobyt F., 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičová 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenej: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., Nám. M. Benku 6, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 52 058 310, o náhradu škody, o odvolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 12. mája 2022 č. k. 10Co/340/2016-552, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti zaplatiť sumu 699,30 eur (I.), o uložení povinnosti zaplatiť stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 633,72 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 633,72 eur od 28. júna 2018 do zaplatenia (II.), o uložení povinnosti zaplatiť stratu na zárobku po pracovnej neschopnosti za rok 2018 vo výške 3.073,10 eur (III.), o uložení povinnosti zaplatiť stratu na zárobku po pracovnej neschopnosti vo výške 262,75 eur mesačne, k poslednému dňu toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom január 2019 (IV.), v časti o zamietnutí protinávrhu žalovanej 2/ (VI.), o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok vo výške 831,50 eur (VII.) p o t v r d z u j e a v časti o náhrade trov konania (VIII.) r u š í a vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanej 1/ a žalovanej 2/ solidárne zaplatiť žalobkyni sumu 699,30 eur, s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhej žalovanej (I.); žalovanej 1/ a žalovanej 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 633,72 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 633,72 eur od 28. júna 2018 do zaplatenia, pričom plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhej žalovanej (II); žalovanej 1/ a žalovanej 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni stratu na zárobku po pracovnej neschopnosti za rok 2018 vo výške 3 073,10 eur, s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhej žalovanej (III); žalovanej 1/a žalovanej 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni stratu na zárobku po pracovnej neschopnosti mesačne vo výške 262,75 eur, k poslednému dňu toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom január 2019, pričom plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhej žalovanej (IV.); konanie v časti o 6 515,- eur zastavil (V.) a zamietol protinávrh žalovanej 2/ (VI.). Žalovanej 1/ a žalovanej 2/ uložil solidárnu povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 831,50 eur, pričom plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhej žalovanej (VII.). O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (VIII.). Rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 ZoCP (zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov), § 415, § 441, § 444, § 446, § 447, § 517 ods. 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 144 ods. 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že právoplatným súdnym rozhodnutím bola schválená dohoda o vine a treste, v zmysle ktorej bola žalovaná 1/ vinná, že po požití presne nezisteného množstva a druhu alkoholických nápojov, viedla motorové vozidlo, pričom nevenovala dostatočnú pozornosť riadeniu svojho vozidla, nesledovala situáciu v cestnej premávke a prednou časťou vozidla zozadu zrazila chodkyňu, kráčajúcu po pravom okraji cesty, ktorá následkom úrazu utrpela zranenia vo forme otrasu mozgu, zlomeninu krčka pravej stehennej kosti pod hlavicom s posunom typu Garden IV, po zrážke vozidla na mieste nezotrvala, zranenej neposkytla prvú pomoc a s vozidlom bez zastavenia pokračovala ďalej. Následne sa podrobila dychovej skúške na zistenie hladiny alkoholu v dychu, s nameranou hodnotou 1,11 mg/l a neskôr 1,22 mg/l, čím svojím konaním porušila ust. § 3 ods. 2 písm. a/, § 4 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. c/, § 66 ods. 2 písm. c/, d/ ZoCP, čím spáchala prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona a prečin neposkytnutia pomoci podľa § 178 Trestného zákona, za čo bola odsúdená. Žalovaná 2/ pri likvidácii súvisiacich škôd zistila na základe analýzy popisu nehodového deja, že žalobkyňa chôdzou po nesprávnom okraji cesty porušila ustanovenie § 52 ods. 1 ZoCP, preto stanovila rozsah spoluzavinenia 20 %, s ktorým žalobkyňa (so znížením likvidovanej škody z dôvodu spoluzavinenia) nesúhlasila. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami nebol rozpor v uplatnených nárokoch žalobkyne, ale len v otázke spoluzavinenia. Uviedol, že z celého reťazca všeobecnej príčinnej súvislosti (v ktorom každý jav má svoju príčinu, súčasne je však príčinou iného javu) treba sledovať len tie príčiny, ktoré sú dôležité pre vznik zodpovednosti za škodu. Musí pritom ísť o také podstatné skutočnosti, bez ktorých by nedošlo ku vzniku škody. Pre existenciu kauzálneho vzťahu je nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov, bol vo vzťahu k vzniku škody tak prepojený, že už z pôsobenia prvej príčiny by bolo možné dôvodne vyvodiť vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku. Žalovaná 2/ niesla dôkazné bremeno preukázania, že v príčinnej súvislosti s chôdzou žalobkyne po nesprávnej strane vozovky, došlo k vzniku škody, prípadne k zväčšeniu jej rozsahu, teda k spoluúčasti žalobkyne na škode. Otázka či porušenie právnej povinnosti žalobkyňou bolo technickou príčinou dopravnej nehody, je otázkou odbornou, ktorú má zodpovedať znalec, avšak žalovaná 2/, ktorá niesla dôkazné bremeno v uvedenom smere, znalecké dokazovanie nenavrhol. Žalovaná 2/ tak neunesla dôkazné bremeno preukázania svojho tvrdenia. Z technického hľadiska je príčinná súvislosť jednotlivých prvkov nehodového deja so vznikom dopravnej nehody daná predovšetkým skutočnosťou, či tento prvok vytvoril kolíziu situáciu alebo nie a či tento prvok znemožnil jej odvrátenie alebo nie. V konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa vytvorila vozidlu vedenému žalovanou 1/ kolíziu situáciu, vodičku vozidla pohybom po nesprávnej strane vozovky neohrozila a táto nemusela náhle zmeniť smer ani rýchlosť jazdy. Základ nároku žalobkyne na náhradu škody mal preto súd prvej inštancie za preukázaný. Vzájomnú žalobu žalovanej 2/ potom súd prvej inštancie zamietol (o zaplatenie sumy 1.303,20 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 1.8.2018 do zaplatenia, z dôvodu už vyplatených nárokov na bolestné vo výške 4.285,- eur a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2.231,- eur, avšak bez zohľadnenia miery spoluzavinenia v rozsahu 20 %, ktorú časť navrhla vrátiť). Žalobkyňa, ktorej bola priznaná invalidita s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50 %, splnila podmienku prípadu hodného osobného zreteľa podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona NR SR 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (v čase dopravnej nehody bola žalobkyňa v produktívnom veku, po dopravnej nehode mala problém so zamestnaním, čo malo nesporne negatívny vplyv na jej ďalší život). Žalobkyňi bolo preto priznané zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 699,- eur, strata na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 633,72 eur (s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.6.2018 do zaplatenia), strata na zárobku po pracovnej neschopnosti za rok 2018 vo výške 3.073,10 eur a mesačne vo výške 262,75 eur k poslednému dňu toho ktorého mesiaca, počnúc mesiacom januára 2019 (prijatím zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení prešla pracovnoprávna úprava predmetnej problematiky do sféry sociálneho poistenia a podstata nároku za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti od účinnosti zákona č. 404/2004 Z. z. vyplýva zo sumy úrazovej renty ako dávky poskytovanej z úrazového poistenia, za podmienok vyplývajúcich zo zákona o sociálnom poistení). Z dôvodu čiastočného späťvzťahu žaloby došlo k čiastočnému zastaveniu konanie o 6.515,- eur (žalovaná 2/ vyplatila žalobkyňi peňažné plnenie). Ďalšie argumenty strán súd prvej inštancie nepovažoval za relevantné pre rozhodnutie vo veci samej. Z dôvodu oslobodenia od platenia súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra

trestov v znení neskorších predpisov) boli zaviazané na zaplatenie súdneho poplatku žalované 1/, 2/ spoločne a nerozdielne vo výške 831,50 eur. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 CSP. Žalobkyni, ktorá mala plný úspech v konaní, súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom žalobkyňa nezavinila zastavenie konania ani v časti o zaplatenie 6.515,- eur, ohľadom ktorej bolo konanie zastavené. O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku (okrem výroku o čiastočnom zastavení konania vo výške 6.515,- eur V.) podala včas odvolanie žalovaná 2/, navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby a zmenu rozhodnutia o náhrade trov konania tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov. Odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie podľa názoru žalovanej 2/ dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Žalovaná 2/ namietala aj nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť napadnutého rozhodnutia. Vyjadrila nesúhlas so záverom, že porušenie právnej povinnosti nestačí na to, aby bolo možné uznať spoluzavinenie poškodenej žalobkyne. Žalovaná 1/ zrazila žalobkyňu pohybujúcu sa na pravom okraji vozovky. Podiel chodca na vzniknutej škode môže spočívať v porušení pravidiel cestnej premávky, kam patrí aj chôdza po nesprávnej strane cesty a v takom prípade nesie podiel na poškodení zdravia, motorovým vozidlom, ktoré do neho narazí, najmenej v rozsahu 10 %. Takto sa podľa názoru žalovanej 2/ vyvinula aj súdna prax. Posúdenie príčiny vzniku dopravnej nehody vo vzťahu k zákonným ustanoveniam, je podľa názoru žalovanej 2/ otázkou právnou, jej riešenie neprináleží súdnemu znalcovi. Bolo preto úlohou súdu posúdiť, či žalobkyňa porušila ustanovenia všeobecne záväzných predpisov a táto skutočnosť nemusela byť predmetom dokazovania. Žalovaná 2/ netvrdila, že vodička musela meniť smer, kolízna situácia vznikla už samotným pohybom žalobkyne po nesprávnej strane cesty. Uvedené bolo preukázané správou polície o dopravnej nehode, ako aj trestným rozkazom, ktorú skutočnosť žalobkyňa ani nepopierala. Bola si vedomá, že porušila predpisy o cestnej premávke. Žalovaná 2/ namietala tiež výrok o náhrade trov konania z dôvodu, že o nárokoch žalobkyne sa dozvedela až z podanej žaloby, ktorá jej bola doručená 27.10.2017, pričom pred podaním žaloby jej nebolo oznámené uplatnenie nároku na náhradu škody, bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyňou. Hneď potom ako sa o nároku žalovaná 2/ dozvedela, bola jej doručená zdravotná dokumentácia žalobkyne, jej nároky boli preukázané a pristúpila k úhrade (v zákonnej lehote žalobkyni nárok vo výške 6.615,- uhradila). V tejto časti bola preto žalovaná 2/ úspešná, pretože žaloba bola podaná predčasne a žalobkyňa zavinila zastavenie konania v tejto časti.

Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej 2/ nie je dôvodné.

Spôsobenie škody možno v niektorých prípadoch vidieť aj v správaní sa poškodeného, ale len ak bolo príčinou (jednou z príčin) vzniku škody (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/4918/2007, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/4562/2008). Je preto nevyhnutné skúmať a posúdiť všetky atribúty zodpovednostného vzťahu žalobkyne za vznik škody, ktorá jej bola spôsobená (t. j. porušenie právnej povinnosti žalobkyne, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalobkyne a vznikom škody, zavinenie). Zvažujú sa pritom všetky okolnosti, ktoré prispeli k spôsobeniu škody ako u škodcu, tak aj u poškodeného, u ktorého však možno brať do úvahy len také konanie, ktoré bolo aspoň jednou z príčin vzniku škody (porov. uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo/2075/2012, 25Co/1054/2007).

S poukazom na vyššie uvedené ak konanie žalobkyne, ktorá kráčala po pravej strane vozovky nebolo vo vzájomnom pomere príčiny a následku, táto skutočnosť nebola a ani nemohla byť jednou z podstatných príčin, prečo došlo k dopravnej nehode (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 2M Cdo 1/2007).

Konečná úvaha o tom, ako sa na spôsobení škody podieľal sám poškodený závisí vždy od okolností konkrétneho prípadu, po porovnaní všetkých príčin vzniku škody ako na strane škodcu, tak na strane poškodeného (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/1054/2007, sp. zn. 25Cdo/2974/2011). Aj porušenie prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka by mohlo zakladať spoluzavinenie na vzniku škody v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka, ale len v prípade, ak by sa podieľalo na vzniku (zväčšení) škody utrpenej pri dopravnej nehode.

Aplikačná prax pri úvahe o spolupôsobení poškodeného na vzniku škody kladie preto osobitnú pozornosť na existenciu bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a protiprávnym konaním.

Skutočnosť, že žalobkyňa chôdzou po nesprávnom okraji cesty porušila ustanovenie § 52 ods. 1 ZoCP, sama o sebe nezakladá jej spoluzodpovednosť za vzniknutú škodu, ako ani nepreukazuje spoluzavinenie poškodenej v akomkoľvek rozsahu.

Súd prvej inštancie správne vyhodnotil neunesenie dôkazného bremena žalovanou 2/, spočívajúcom v povinnosti preukázať spoluzavinenie poškodenej žalobkyne, ktoré vždy zaťažuje škodcu (porov. Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax, komentár, Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP, II., § 136-§ 587, Bratislava: EUROUNION, 2015, 1711 s.). Žalovaná 2/ nepreukázala, že porušenie právnej povinnosti žalobkyňou spočívajúce v chôdzi po nesprávnej strane okraja cesty, je vo vzťahu k vzniknutej škode vo vzájomnom pomere príčiny a následku, teda že uvedená skutočnosť bola jednou z podstatných bezprostredných príčin, prečo k dopravnej nehode došlo.

O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak je medzi protiprávnym konaním a vznikom škody vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevznikne. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala a rozhodujúca je iba vecná súvislosť príčiny a následku (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/130/2010).

Súd prvej inštancie preto správne konštatoval potrebu preukázania (zo strany žalovanej 2/) či kolíznu situáciu v rámci jednotlivých prvkov nehodového deja, vytvorila žalobkyňa chôdzou po nesprávnej strane cesty (prípadne prispela k nej), pričom na vyhodnotenie tejto skutočnosti boli potrebné odborné znalosti (vedecké poznatky).

Vzhľadom k tomu, že žalovaná 2/ nenavrhol vykonanie dokazovania odborným vyjadrením alebo znaleckým posudkom (§ 206 a § 207 CSP), ktorý dôkazný návrh môže súd vykonať len na návrh strany konania (a v tomto smere žalovaná 2/ bola pasívna), súd prvej inštancie dospel k správne záveru o neunesení dôkazného bremena žalovanou 2/, ktorá tvrdila spoluzavinenie žalobkyne.

Možno súhlasiť so žalovanou 2/, že porušenie ustanovenia právneho predpisu, žalobkyňou nebolo potrebné v spore dokazovať, keďže bolo nesporné (listinnými dôkazmi aj preukázané). Zo skutkových zistení však nevyplývalo, že uvedené porušenie právnej povinnosti bolo bezprostrednou príčinou dopravnej nehody.

Predpokladom pre úspešné preukázanie zodpovednosti za škodu je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vzniknutou škodou ako následkom (v prípade subjektívnej zodpovednosti za škodu aj zavinenie). Príčinná súvislosť musí byť pritom nielen tvrdená, ale musí byť bezpečne preukázaná a bezprostredná (vzťah medzi príčinou a následkom musí byť bezprostredný), pričom povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno týkajúce sa príčinnej súvislosti zaťažuje tú stranu konania, ktorej tvrdenie má byť preukázané. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku (časová a miestna súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a skutkovou udalosťou nie je sama o sebe rozhodujúca, porov. R 21/1992).

Žalovaná 2/, ktorá niesla dôkazné bremeno svojho tvrdenia o spoluzavinení žalobkyne ako poškodenej na vzniku škody, nepreukázala, že medzi porušením právneho predpisu žalobkyňou a vznikom škody bola vecná súvislosť príčiny a následku, s čím súviselo práve odborné posúdenie jednotlivých prvkov nehodového deja so vznikom dopravnej nehody, ktoré vytvorili kolíziu situáciu.

Tvrdenie o spoluzavinení žalobkyne nepreukázala žalovaná 2/ ani označenými listinnými dôkazmi v odvolaní. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 25.7.2016 č.k. 29T/78/2016-211 bol preukázaný skutok, že žalovaná 1/ ako vodička nevenovala dostatočnú pozornosť riadeniu svojho vozidla, nesledovala situáciu v cestnej premávke a pri dychovej skúške na zistenie hladiny alkoholu v dychu jej bola nameraná hodnota 1,11 mg/l (následne 1,22 mg/l). Žalobkyňa spôsobila ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchala závažnejším spôsobom konania – porušením dôležitej povinnosti uloženej jej podľa zákona. Z doterajších skutkových zistení bolo tak preukázané, že bezprostrednou príčinou dopravnej nehody bolo konanie žalovanej 1/.

Pri strete vozidla s chodcom k tomu, aby bola daná spoluzodpovednosť chodca ako poškodeného, musia byť splnené predpoklady zodpovednosti za škodu, pričom porušenie právnej povinnosti sa musí vzťahovať k takému konaniu alebo opomenutiu poškodeného, ktoré sa na vzniku škody podieľalo. Existencia takého konania nemôže byť založená len na domnienke, v danom prípade pohybe chodca po nesprávnej strane cesty bez ďalšieho (porov. napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2M Cdo/1/2007, týkajúce sa protiprávneho konania poškodeného subjektu, ktorý porušil právnu povinnosť vedením motorového vozidla bez vodičského oprávnenia, ktoré porušenie vo vzťahu k vzniknutej škode nebolo vo vzájomnom pomere príčiny a následku).

Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/98/2017) za znemožnenie strane uskutočňovať jej procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces, treba považovať taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

Rozhodnutie súdu prvej inštancie takéto vady odôvodnenia meritórneho rozhodnutia neobsahuje. Zrozumiteľne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 2M Cdo/7/2009).

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, a teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04 a I. ÚS 50/04, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/61/2010).

Iné odvolacie námietky vo vzťahu k základu nároku uplatňovaného žalobou vznesené neboli, ako ani odvolacie námietky voči výške uplatňovaných nárokov žalobkyňou.

Odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti zaplatiť sumu 699,30 eur (I.), o uložení povinnosti zaplatiť stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 633,72 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 633,72 eur od 28. júna 2018 do zaplataenia (II.), o uložení povinnosti zaplatiť stratu na zárobku po pracovnej neschopnosti za rok 2018 vo výške 3.073,10 eur (III.), o uložení povinnosti zaplatiť stratu na zárobku po pracovnej neschopnosti vo výške 262,75 eur mesačne, k poslednému dňu toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom január 2019 (IV.) a v časti o zamietnutí protinávrhu žalovanej 2/ (VI.) ako vecne správny potvrdil.

Potvrdzujúci výrok odvolacieho súdu sa vzťahoval aj na rozhodnutie súdu prvej inštancie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok vo výške 831,50 eur (VII.), voči ktorému odvolacie námietky vznesené neboli.

Výrok napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania (VIII.) však postrádal označenie subjektu, voči ktorému bola žalobkyňi priznaná náhrada trov konania (žalovaná 1/ a žalovaná 2/) a v odôvodnení v tejto časti absentoval aj argumentačný základ, týkajúci sa aplikácie ust. § 256 ods. 1 CSP, vyhodnotením procesnej zodpovednosti za čiastočné zastavenie konania vo vzťahu k žalovanej 1/ a žalovanej 2/.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a stranám umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.).

S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti nezodpovedalo požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v časti o náhrade trov konania a postrádalo v tejto časti argumentačný základ, ktorého správnosť by odvolací súd mohol preskúmať.

Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania (VIII.) podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude pri rozhodovaní o náhrade trov konania, náležite aplikovať ust. § 256 ods. 1 CSP, vyhodnotením zavinenia čiastočného zastavenia konania vo vzťahu k stranám konania (žalobkyňa, žalovaná 1/ a žalovaná 2/), výsledkom ktorého bude presný, určitý a vykonateľný výrok súdneho rozhodnutia o náhrade trov konania.

Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s procesnými pravidlami a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.